

Innehållsförteckning Hälso- och sjukvårdsnämnden 22 november 2010

HSN § 482 Avrapportering om projekten inom Sjukskrivningsmiljarden.....	1
HSN § 483 Information om manliga och kvinnliga steriliseringar på Gotland ..	2
HSN § 484 Förslag om avgift för kopparspiral	3
HSN § 485 Ekonomirapport.....	5
HSN § 486 Upphandling av luftburna ambulanstransporter	6
HSN § 487 Sammanträdesplan 2011 HSN.....	8
HSN § 488 Förlängning av uppdrag avseende uppsökande tandvård för särskilda grupper	9
HSN § 489 Vaccinering mot säsongsinfluensa - utökade riskgrupper.....	11
HSN § 490 Informations- och anmälningsärenden	12
HSN § 491 Övriga frågor	13
Avtackning	13
Anmälningar om barn som far illa	13
Socialstyrelsens riktlinjer om sjukdomsförebyggande metoder.....	13
Barn med ovanliga diagnoser.....	13

Hälso- och sjukvårdsnämnden

22 november 2010

Plats och tid: Hälso- och sjukvårdsnämnden, konferensrum Bornholm, Visborgsallén 19 VISBY.
Måndagen den 22 november 2010 kl 10.00—12.30

Närvarande

Beslutande:	Ej tjänstgörande ersättare:
Per-Olof Jacobsson, ordf, C	Åke Kahlbom, C
Curt Broberg, C	Gunnel Johansson, M
Christer Mattsson, C	Yngve Andersson, KD
Ann-Christine Wallin, C	Anders Skantz, M
Margareta Persson, 1:e vice, M	Jennie Jarve, V
Ivan Anderzon, M	Torgny Lihnell, MP
Amy Öberg, FP	
Magnus Ekström, S	
Birgitta Eriksson, S	
Leif Dahlby, S	
Daicy Larsson, S	
Carina Lindberg, V	
Viveca Bornold, MP	

Övriga:

Hälso- och sjukvårdsdir Ann-Christin Kullberg	
Nämndsekreterare Paula Löf	
Stf hsfdir och avtalschef Rolf Forsman	SACO Margaretha Scheele
Chefläkare Gunnar Ramstedt	GLF Regina Göbel
Ekonomichef Yvonne Skovshoved	Vårdförbundet/SKTF Kerstin Patriksson- Juhlin
Informatör Magne Hovland	
Sjukhuschef Jan Carlson (§ 484)	
Avdelningschef Charlotte Gyllensten (§ 484)	
Projektledare Tomas Widén och Mats Granström (§ 482)	

Justeringsman: Magnus Ekström, S

Justerat den: 30 november 2010

Paragrafer: § 482- 491

Underskrifter:

Paula Löf, nämndsekreterare

Per-Olof Jacobsson, ordförande

Magnus Ekström, S, justeringsman

Anslag/Bevis

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ: **Hälso- och sjukvårdsnämnden**

Sammanträdesdatum: 22 november 2010

Datum för anslags uppsättande: 1 december 2010 Datum för anslags nedtagande: 27 december 2010

Förvaringsplats för protokollet: Sjukvårdsledningens kansli, Visborgsallén 19 VISBY

Underskrift:

HSN § 482 Avrapportering om projekten inom Sjukskrivningsmiljarden

– HSN 2010/55 Presentation, se även www.gotland.se/brasjukskrivning

Projektledarna rapporterar om de olika delprojekten i projektet ”Bra sjukskrivning”. Projektet påbörjades 2007. Anledningen var förändringar i sjukförsäkringssystemet och att ändrade arbetssätt i Försäkringskassan.

”Sjukskrivningsmiljarden” är stimulansmedel från staten för att minska ohälsotalen. Ersättning ges årsvis med olika krav på åtgärder. Olika ämnesområden som inkluderas i sjukskrivningsmiljarden är sjukskrivningsprocessen i ledning och styrning, jämförad sjukskrivningsprocess, kvalitet i medicinska underlag (sjukintyg), elektronisk överföring av sjukintyg samt fördjupade utredningar. De projekt som finns på Gotland inom ramen för sjukskrivningsmiljarden är:

- Sjukgymnast direkt
- Rehabkoordinator
- FaR/FYSS (fysisk aktivitet på recept)

Rehabiliteringsgarantin handlar om riktade insatser mot två stora sjukdomsgrupper: psykisk ohälsa, samt smärtor i axlar, rygg och nacke. Ersättning utgår per behandlad patient.

- Psykisk ohälsa (”lättnare till måttliga psykiska besvär”) handlar om ångestsyndrom, stressrelaterade tillstånd och depression, och behandlas med kognitiv beteendeterapi (KBT).
- Långvariga smärttillstånd i axel, rygg och nacke - behandlas med multimodal rehabilitering

Det finns också ett särskilt projekt för Rehabkoordinatorer i primärvården.

Justeringsman			Utdragsbestyrkande
---------------	--	--	--------------------

HSN § 483 Information om manliga och kvinnliga steriliseringar på Gotland

---

HSN 2007/128 , se [HSN § 469](#)

Chefläkaren informerar. Carina Lindberg, V, ville vid HSN 13 september 2010 veta om nämndens beslut att inte utföra manliga steriliseringar på Gotland har lett till ökat antal kvinnliga steriliseringar. Nämnden fattade beslut om prioriteringsordning för de opererande klinikerna i oktober 2007 ([HSN § 101](#)). Sterilisering av män räknas som ”vård av andra skäl än sjukdom eller skada”, (prioritet 4) och utförs därför inte inom ramen för hälso- och sjukvård i Gotlands kommun.

Chefläkaren meddelar att beslutet om att utföra sterilisering av män inte verkar ha lett till en ökning av antalet kvinnliga steriliseringar. Frågan är dock aktuell på nationell nivå. Sveriges kommuner och landsting (SKL) har skrivit ett utkast till en rekommendation om att harmonisera landstingens avgifter för sterilisering på icke-medicinsk grund, samt att alla landsting ska erbjuda ingreppet.

HSN § 484 Förslag om avgift för kopparspiral

HSN 2010/334 Förslag om avgift för kopparspiral

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

- att Gotlands Kommun, from 2011-01-01, utlämnar kopparspiral mot självkostnadspris till kvinnor som fyllt 23 år
- att självkostnadspriset för 2011 fastställs till 180 kronor
- att självkostnadspriset i framtiden årligen fastställs av hälso- och sjukvårdsnämnden

Yrkanden

Ordföranden yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Carina Lindberg, V, yrkar avslag på förvaltningens förslag och vill att kopparspiraler även fortsättningsvis ska utlämnas utan avgift.

Omröstning

Vid omröstning beslutar nämnden i enlighet med förvaltningens förslag. Carina Lindberg, V, reserverar sig till förmån för eget förslag.

Bakgrund 15 november 2010: HSN au § 386 Förslag om avgift för kopparspiral

Vid Gotlands Kommuns Mödravårdscentraler bedrivs rådgivning för födelsekontroll. Denna rådgivning är avgiftsbefriad enligt förordning.

De födelsekontrollerade medel som föreslås, omfattas ibland av läkemedelsförmån, ibland får kvinnan bekosta det själv. I vissa fall bekostas medlet av kommunens sjukvård. Det sistnämnda gäller när det födelsekontrollerande medlet består av kopparspiral. För kvinnor under 19 år subventioneras vissa födelsekontrollerande medel, framförallt p-piller. I dagsläget delar MVC ut ca 340 spiraler per år. 40 av dem är så kallade hormonspiraler, som kvinnan själv får hämta ut på apoteket. Dessa spiraler kan i vissa fall omfattas av läkemedelsförmån, i vissa fall inte, på samma sätt som p-piller kan variera. Övriga 300 är kopparspiraler som inte räknas som ett läkemedel och därför inte behöver säljas av apotek. Kostnaden kommunen har för dessa spiraler är just nu 180:50 kronor (exkl moms) per styck. De kvinnor som väljer kopparspiral som födelsekontrollerande medel är i genomsnitt äldre än de som väljer andra preventivmetoder.

Enligt en tidigare lagparagraf, som enligt kommunjurist Patrik Pettersson inte skall/kan tillämpas längre, skulle kopparspiralerna tillhandahållas kostnadsfritt, vilket Mödravården också gjort. När det gäller medel för födelsekontroll till män, säljs dessa sedan tidigare till självkostnadspris på bl.a. ungdomsmottagningen. Frågan har nu ställts om det är korrekt att ett enskilt medel för födelsekontroll, kopparspiralen, skall tillhandahållas kostnadsfritt av

Justeringsman			Utdragsbestyrkande
---------------	--	--	--------------------

Hälso- och sjukvårdsnämnden

22 november 2010

kommunen, när kvinnan i alla andra fall hänvisas till att köpa medlet själv, eventuellt med den statliga läkemedelssubventionen som hjälp. I andra landsting hanteras frågan lite olika. Halland har ingen avgift på kopparspiraler, medan man i Sörmland tar ut en avgift på 150 kronor, vilket skulle motsvara landstingets självkostnad för spiralen.

Arbetsutskottet föreslår att hälso- och sjukvårdsnämnden

- att Gotlands Kommun, from 2011-01-01, utlämnar kopparspiral mot självkostnadspris till kvinnor som fyllt 23 år
- att självkostnadspriset för 2011 fastställs till 180 kronor
- att självkostnadspriset i framtiden årligen fastställs av hälso- och sjukvårdsnämnden

Justeringsman

Utdragsbestyrkande

HSN § 485 Ekonomirapport

HSN 2010/10 [Presentation](#)

Ekonomirapport

Ekonomichefen rapporterar. Hälso- och sjukvårdsförvaltningens årsprognos låg i oktober på minus 55 miljoner kronor jämfört med budget. Avvikelsen är minus cirka 36 miljoner kronor.

Övertid, jourer och uppföljning av läkares arbetstider

Ekonomichefen förklarar hur läkarnas övertid och jourer fungerar. Mot bakgrund av att det framkommit att en läkare på en klinik på Visby Lasarett har arbetat/varit i beredskap 29 dygn i sträck utreder förvaltningen hur detta gått till och hur sådana saker ska undvikas i framtiden.

HSN § 486 Upphandling av luftburna ambulanstransporter

HSN 2010/158 Förslag om upphandling av luftburna ambulanstransporter, Rapport om luftburna ambulanstransporter

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- Hälso- och sjukvårdsförvaltningen får i uppdrag att arbeta fram förfrågningsunderlag för anskaffning av luftburen ambulanssjukvård fr.o.m. 2012-10-01
- Kommunstyrelsen ska fortlöpande hållas informerad om utvecklingen rörande luftburna ambulanstransporter

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har utrett behoven av luftburen ambulansverksamhet. Vad gäller luftburna ambulanstransporter är läget splittrat, både nationellt och internationellt. Det finns låg grad av nationell samordning, olika statliga myndigheter, inkl försvarsmakten, utgår från sitt enskilda uppdrag. De landsting som har verksamhet utgår i huvudsak från sitt enskilda behov. Samverkan sker inte på något formaliserat sätt. Den samverkan som påbörjats inom landstingen sker inför upphandling av luftburen ambulansverksamhet. Branschen innehåller få privata aktörer och därmed är förutsättningar för stark konkurrens något begränsade.

Under september månad har det kommit signaler från SKL om ett intresse kring nationell samordning av resurserna för luftburna ambulanstransporter, mellan landsting, stat och kommunal räddningstjänst. Eftersom hälso- och sjukvårdsförvaltningen har primäruppdrag på Gotland med helikopter innebär det att annan placering av helikoptern än Gotland är utesluten. Flygtid och risk att väderförhållanden inte möjliggör flygning från annan plats än Gotland ger inte utrymme för annat. Samtidigt bör en kommande upphandling av luftburna ambulanstransporter ha huvudinriktningen att förvaltningens grundläggande krav är planerade sekundäruppdrag till och från fastlandet. De nuvarande priserna/kostnaderna för flygburen ambulansverksamhet torde vara lägre än för de nya upphandlingar vi kan jämföra med. Det är därför eftersträvansvärt att bibehålla nuvarande avtal så länge som möjligt.

Ett alternativ till att upphandla luftburen ambulansverksamhet som Hälso- och sjukvårdsförvaltningen disponerar helt och hållet vore att upphandla efter löpande behov (köpa flygtid per timme). Ett annat alternativ vore att upphandla transporter med flygplan istället för med helikopter. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen bedömer inte att det finns ekonomiska skäl till att ha annan lösning än den vi har för närvarande. Under förutsättning att det ska finnas luftburen ambulans i minst samma omfattning som hittills, vilket all tillgängliga fakta pekar på, ser förvaltningen inte att det finns faktorer som pekar på annat än en dyrare tjänst. Några alternativa lösningar som skulle kunna innebära lägre kostnader har inte heller hittats. Det som skulle kunna ge lägre kostnader är betydligt begränsat behov av luftburen ambulansverksamhet.

Justeringsman			Utdragsbestyrkande
---------------	--	--	--------------------

Hälso- och sjukvårdsnämnden

22 november 2010

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen höll den 17 november 2010 ett strategimöte tillsammans med kommunstyrelsen och sakkunnig personal från HSF, där förutsättningar och behov av luftburna ambulanstransporter diskuterades. Slutsatser från mötet blev att grunduppgiften för den luftburna ambulanssjukvården är sekundäruppgift, dvs. förmåga att förflytta patienter med bibehållen vårdnivå från Gotland till fastlandssjukhus. Tillgång till denna förmåga möjliggör även återtransport av patienter med sjukvårdsbehov eller behov av liggande transport från annat sjukhus till Gotland, samt av fastlandspatienter från Visby lasarett till sitt hemlandsting. Basing av resurs för detta på Gotland motiveras av att inställetiden vid insats från fastlandet är för lång samt att de flygmässiga möjligheterna att landa på ön är sämre än att lyfta från ön. Primäruppgift, dvs. insats av luftburna ambulanssjukvård på skadeplats kan utföras i mån av kapacitet där insatsen är akut påkallad och medför en betydande tidsvinst. Vid bedömning av tidsvinsten tas hänsyn till den faktiska anspänningstiden för närmaste tillgängliga markambulans. Nämnden är informerad om att en fördyring av kostnaden för ambulanshelikoptern kan förväntas jämfört med dagens kostnader. Den begränsning som finns i nuläget avseende mörkerflygning i terräng ska undanröjas i kommande upphandling.

Justeringsman

Utdragsbestyrkande

HSN § 487 Sammanträdesplan 2011 HSNHSN 2007/1 [Sammanträdesplan](#)**Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut**

- Hälso- och sjukvårdsnämnden godkänner sammanträdesplanen för 2011
- Introduktionsdagar för den tillträdande nämndens ledamöter ska hållas i januari 2011

HSN- start kl. 09.00	HSN au – start kl. 09.00
17 januari 2011	
7 februari 2011	31 januari 2011
28 mars 2011	14 mars 2011
18 april 2011	11 april 2011
23 maj 2011	16 maj 2011
27 juni 2011	14 juni 2011 (tisdag)
14 september 2011 (onsdag)	5 september 2011
25 oktober 2011 (tisdag)	10 oktober 2011
21 november 2011	14 november 2011
20 december 2011 (tisdag)	13 december 2011(tisdag)

Arbetsutskottet föreslår

- att sammanträdesplanen för 2011 godkänns, med ändringen att nämndens sammanträden ska börja kl. 09.00.
- att introduktionsdagar för nämndens nya ledamöter ska hållas i januari 2011, förslagsvis onsdag 12 januari (eftermiddag) och torsdag 13 januari (förmiddag).

Justeringsman			Utdragsbestyrkande
---------------	--	--	--------------------

HSN § 488 Förlängning av uppdrag avseende uppsökande tandvård för särskilda grupper

HSN 2010/10 Förslag

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att förlänga nuvarande överenskommelse utan föregående upphandlingsförfarande för perioden 2011-2013.

Bakgrund 15 november 2010: HSN § au 387 Förlängning av uppdrag avseende uppsökande tandvård för särskilda grupper

Uppsökande tandvård skall enligt Tandvårdslagen och Tandvårdsförordningen beredas vissa definierade grupper av patienter inom särskilt boende och ordinärt boende, hemsjukvård eller som omfattas av LSS.

Den uppsökande tandvården skall innefatta munhälsobedömning och individuell rådgivning till den berättigade och utbildning för omvårdnadspersonal som är engagerad i vården av den berättigade.

Ansvar för att uppsökande tandvård tillhandahålls åvilar i Gotlands kommun Tandvårdsenheten inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen. För utförandet svarar sedan 2007 Folktandvården Gotland.

Verksamheten ersätts med 515 kronor per munhälsobedömning i särskilt boende och med 876 kronor per munhälsobedömning i eget boende. Utbildning för omvårdnadspersonal ersätts särskilt. Den totala kostnaden för verksamheten är 330 000 kronor under 2010.

Enligt förarbetena till Tandvårdslagen kan Tandvårdshuvudmannen välja form för utförandet av tjänsten. I många landsting sker detta genom konkurrensutsättning. Leverantörer är ofta både egenregiverksamheten och privata tandvårdsföretag varvid samma kvalitetskrav och ersättningar utgår. Exempel finns dock på landsting där hela verksamheten utförs av egenregiverksamheten (Folktandvården).

För Gotlands kommun bedömer Tandvårdsenheten att ett centralt krav är att uppdraget inte delas upp i mindre delar utan att en och samma utförare svarar för samtliga boenden i särskilt boende och inskrivna i hemsjukvård/LSS. Ett krav är vidare att utföraren förfogar över personalkompetens i form av både tandhygienist och tandläkare som kan utföra den nödvändiga vården.

Vid den upphandling som gjordes inför avtalsperiod 2007-2010 var det bara st Folktandvården Gotland som lämnade anbud. I enlighet med detta tecknades den 22 januari 2007 överenskommelse mellan tandvårdsenheten och Folktandvården om utförande av uppsökande tandvård för perioden 2007 till 2009 med möjlighet till förlängning 2010.

Justeringsman			Utdragsbestyrkande
---------------	--	--	--------------------

Marknadsbedömning inför 2011-2013

Vid upphandlingar som genomförts inom andra landsting har anbud förekommit från mindre företag med huvudsakligen tandhygienistkompetens och med kapacitet att svara för delar av landstingets område. På Gotland finns inget sådant företag etablerat idag och intresset från befintliga privata tandläkare för verksamheten är lågt. Egenregiverksamheten inom Folktandvården har däremot möjligheter att bemanna med rätt personalkompetens och har en god täckning över ön.

Förvaltningens bedömning

Ansvaret att tillhandahålla uppsökande tandvård åligger enligt lag Tandvårdshuvudmannen. Möjligheter, men ingen lagstadgad skyldighet föreligger att upphandla verksamheten hos privata utförare. Dagens verksamhet uppfyller förvaltningens krav till en rimlig kostnad. Mot bakgrund av ovanstående avser förvaltningen förlänga nuvarande överenskommelse utan föregående upphandlingsförfarande för perioden 2011-2013.

Arbetsutskottet föreslår att hälso- och sjukvårdsnämnden ger förvaltningen får i uppdrag att förlänga nuvarande överenskommelse utan föregående upphandlingsförfarande för perioden 2011-2013.

HSN § 489 Vaccinering mot säsongsinfluensa - utökade riskgrupper

HSN 2010/324, se [HSN § 471](#)

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att vaccinationer som görs inom ramen för den årliga vaccinationskampanjen mot säsongsinfluensor, skall vara avgiftsfri för riskgrupper. Vaccin och riskgrupper skall utgöras av det av Socialstyrelsen rekommenderade. Smittskyddsläkaren faställer varje år med en instruktion, vilka vacciner och vilka riskgrupper som skall ingå i den årliga vaccinationskampanjen.

Bakgrund 15 november 2010: HSN au § 388 Vaccinering mot säsongsinfluensa - utökade riskgrupper

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslog den 25 oktober 2010 ([HSN § 471](#)) att kommunfullmäktige skulle besluta att vaccinationer som görs inom ramen för den årliga vaccinationskampanjen mot säsongsinfluensor, skall vara avgiftsfri för riskgrupper, samt att riskgrupperna ska vara de som rekommenderats av Socialstyrelsen.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har meddelat att HSN:s framställning från den 25 oktober inte föranleder någon åtgärd, med hänvisning till kommunfullmäktiges beslut [KF § 137](#) från 2008 där HSN gavs delegation om avgiftsbefrielse vid vaccinering.

Arbetsutskottet föreslår att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att vaccinationer som görs inom ramen för den årliga vaccinationskampanjen mot säsongsinfluensor, skall vara avgiftsfri för riskgrupper. Vaccin och riskgrupper skall utgöras av det av Socialstyrelsen rekommenderade. Smittskyddsläkaren faställer varje år med en instruktion, vilka vacciner och vilka riskgrupper som skall ingå i den årliga vaccinationskampanjen.

Justeringsman			Utdragsbestyrkande
---------------	--	--	--------------------

HSN § 490 Informations- och anmälningsärenden

HSN 2007/1

Delgivet

Skrivelse från Synskadades Riksförbund Gotland ang. otillgängligt kösystem på Visby Lasarett, samt förvaltningens svar (HSN 2010/23)

Brev från Gotlands Läkarförening till HSN

Svar på skrivelse ”Barnperspektivet i den planerade omorganisationen av sjukvården” (HSN 2009/358)

Revisionsrapport: Revisionsrapport Delårsrapport 2 2010 för Gotlands kommun (HSN 2010/10)

Namninsamling om p-platser för personal på lasarettet (HSN 2010/342)

Brev från Socialstyrelsen: Angående diskussion kring huruvida tvångsåtgärder per definition alltid är en avvikelse som ska analyseras

Justeringsman			Utdragsbestyrkande
---------------	--	--	--------------------

HSN § 491 Övriga frågor

HSN 2007/1

Avtackning

Carina Lindberg, V, som inte kommer att delta vid nämndens sista sammanträde för mandatperioden avtackas av nämndens ordförande. Carina Lindberg tackar nämnden och förvaltningen för samarbetet.

Anmälningar om barn som far illa

Mot bakgrund av de uppgifter som framkommit i riksmidia om att många tandläkare inte gör någon anmälan vid misstanke om att barn far illa, undrar Jennie Jarve, V, hur situationen ser ut på Gotland. Tandvårdschefen kommer att bjudas in till ett nämndsammanträde för att informera.

Socialstyrelsens riktlinjer om sjukdomsförebyggande metoder

Margareta Persson, M, vill att Socialstyrelsens riktlinjer om sjukdomsförebyggande metoder ska tas upp vid nästa arbetsutskott.

Barn med ovanliga diagnoser

Carina Lindberg, V, har tidigare frågat om det är möjligt för förvaltningen att finansiera vistelser på Ågrenska stiftelsen i Göteborg, för barn med vissa ovanliga diagnoser. Förvaltningen arbetar med frågan, svar ges vid nämndsammanträdet den 20 december.